

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

в Центральноукраїнському науковому ліцеї-інтернаті

з питань здорового способу життя

У сучасному світі, де виклики стають дедалі складнішими — від природних катаклізмів до техногенних аварій та збройних конфліктів — поняття цивільного захисту перестало бути просто терміном із підручників. Сьогодні це фундамент нашої колективної та особистої стійкості.

Багато хто помилково вважає, що цивільний захист — це виключно робота рятувальників (ДСНС). Насправді це система взаємодії, де держава забезпечує ресурси, а громадяни — власну обізнаність. Це не просто «план евакуації», а комплекс заходів, спрямованих на:

- Запобігання: вчасне виявлення загроз.
- Оповіщення: чіткий алгоритм інформування населення.
- Реагування: професійна допомога в епіцентрі подій.
- Відновлення: повернення до нормального життя після кризи.

Цивільний захист починається з кожного з нас, але працює лише тоді, коли ми діємо спільно.

Тому на педагогічний колектив Центральноукраїнського наукового ліцею покладається відповідальність за цілеспрямоване формування у дітей ціннісного ставлення до власного здоров'я, адекватних реакцій на різноманітні чинники ризику для життя. Педагогічний колектив Центральноукраїнського наукового ліцею приділяє особливу увагу навчанню дітей цивільному захисту, корисним звичкам.

Якщо система — це каркас, то ваша обізнаність — це стіни вашої безпеки. Кожен громадянин має володіти "базовим пакетом" знань:

1. Інформаційна гігієна та уважність. Знати звуки сирен, вміти відрізнити офіційні повідомлення від дезінформації та знати розташування найближчого укриття.
2. Ресурсна підготовка. Наявність "тривожної валізи" (документи, вода, ліки, засоби зв'язку) — це не паніка, а ознака зрілої відповідальності.
3. Навички самопомоги. Вміння надати першу домедичну допомогу або скористатися вогнегасником може врятувати життя ще до приїзду фахівців.

Ознайомлювати учнів з усім цим педагоги починають з перших днів навчання, в умовах Центральноукраїнського наукового ліцею — це учні підготовчих класів школи мистецтв.

Для педагогічного колективу закладу освіти завдання з цивільного захисту (ЦЗ) мають подвійний характер: з одного боку — це забезпечення безпеки дітей «тут і зараз», а з іншого — виховання культури безпеки у підростаючого покоління.

Ось основні завдання, які покладаються на вчителів та адміністрацію:

1. Забезпечення безпеки під час освітнього процесу

Це пріоритетне завдання, що включає повну відповідальність за життя учнів під час їх перебування у закладі.

- Чітке знання алгоритмів евакуації: Кожен педагог повинен знати свій маршрут до укриття та порядок дій за сигналами оповіщення («Повітряна тривога» тощо).

- Контроль за станом безпеки: Моніторинг приміщень на предмет відсутності підозрілих предметів та справності засобів пожежогашіння.

2. Організація та проведення навчання учнів

Вчителі не лише забезпечують безпеку, а й передають ці знання дітям через:

- Інтеграцію тем ЦЗ у навчальні предмети: Обговорення правил безпеки на уроках "Основи здоров'я", "Захист України".

- Практичні тренування: Організація та участь у "Днях цивільного захисту" та об'єктових тренуваннях (відпрацювання виходу в укриття до автоматизму).

- Формування психологічної стійкості: Навчання учнів технікам самоспокою та запобігання паніці.

3. Домедична допомога та психологічна підтримка

Педагог — це перша людина, до якої звертається дитина в кризовій ситуації.

- Володіння навичками домедичної допомоги: Вміння зупинити кровотечу, допомогти при опіках чи втраті свідомості до приїзду медиків.

- Психологічний супровід: Вміння заспокоїти дітей в укритті, організувати там змістовне дозвілля, щоб знизити рівень стресу.

4. Робота з батьками

- Інформування батьків про заходи безпеки, які вживаються у закладі.

- Роз'яснення правил поведінки дітей поза школою (мінна безпека, правила поведінки на воді, пожежна безпека в побуті).

З метою посилення профілактичної та роз'яснювальної роботи та закріплення знань цивільного захисту в Центральнотрапезькому науковому ліцеї з 13 по 17 квітня 2026 року був проведений Тиждень знань безпеки життєдіяльності «Безпека понад усе: цивільний захист як основа виживання».

Система роботи з учнівською молоддю з питань здорового способу життя розподілена на чотири етапи.

I етап. До початку нового навчального року в закладі розробляються Комплексні заходи з безпеки життєдіяльності учнів. Видається наказ «Про організацію роботи з питань збереження життя та здоров'я учнів, попередження дитячого травматизму». Крім загальних заходів по закладу, окремо кожним класним керівником, вихователем розробляються заходи для своїх класів. Усі педагогічні працівники, які відповідно до наказу по закладу проводять роботу з питань збереження життя та здоров'я учнів, мають відповідні плани заходів, які затверджуються заступниками директора з виховної та навчально-виховної роботи.

II етап. Заступники директора з виховної та навчально-виховної роботи, психолог, педагоги-організатори, фахівець з охорони праці надають методичну допомогу класним керівникам, вихователям та вчителям щодо порядку, форм та методів проведення навчання учнів, консультують класних керівників, вихователів

про порядок реєстрації проведення бесід та інструктажів з учнями, про порядок заповнення класних журналів. Заступники директора з виховної та навчально-виховної роботи проводять навчально-методичні наради перед початком нового навчального року з класними керівниками, вихователями та вчителями, складають перелік необхідних бесід, інструкцій з безпеки життєдіяльності і здоров'я учнів. Бесіди проводяться з метою навчання дітей безпечному поведженню в закладі та у побуті.

З метою збереження життя дітей та попередження травматизму учнів під час навчально-виховного процесу 1 вересня кожного року проводиться Вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності. Чотири рази на рік проводяться первинні інструктажі в кабінетах підвищеної небезпеки (кабінети хімії, фізики, інформатики тощо). Інструктаж проводить учитель, який проводить заняття. Інструктажі реєструються в окремих журналах встановленої форми. Один раз на квартал проводяться Тижні безпеки життєдіяльності учнів на теми:

- «Дорога миру: Правила дорожнього руху для безпечного майбутнього»
- «Полум'я і стійкість: як зберегти спокій та життя під час пожежі»
- «Майстерня здоров'я: тиждень корисних звичок та практичних порад»
- «Безпека понад усе: цивільний захист як основа виживання»
- «Дорожня оборона: як уникнути небезпек на дорозі під час війни»

З 13 по 17 квітня в Центральноукраїнському науковому ліцеї був проведений Тиждень знань безпеки життєдіяльності «Безпека понад усе: цивільний захист як основа виживання».

Це п'ять днів масштабних та інформативних заходів, націлених на підвищення обізнаності та усвідомлення кожним найгостріших проблем здорового способу життя.

З метою організації профілактичної роботи по закладу видано наказ про проведення Тижня та створена комісія у складі:

- Шепель Валентини Олексіївни – заступника директора з виховної роботи;
- Шеремета Павла Миколайовича – заступника директора з навчальної роботи;
- Цапенко Євгенії Володимирівни – заступника директора з навчально-виховної роботи школи мистецтв;
- Черній Валентини Петрівни – вчителя предмету «Основи здоров'я»;
- Прядка Віталія Григоровича – фахівця з охорони праці.

Відповідно до тематики Тижня в закладі були проведені заходи:

- тематична радіогазета до проведення Тижня знань безпеки життєдіяльності учнів (відповідальна класний керівник 11-Г класу Кондакова А.О.);
- заняття про надання першої долікарської допомоги постраждалим, бесіди на тематику Тижня (медичні працівники закладу Денисова С.І., Кожуховська О.В., Осауленко Т.О.);
- конкурс на кращий учнівський малюнок на тематику Тижня в 5-7 класах Центральноукраїнського наукового ліцею (вчитель образотворчого мистецтва Ерніязов А.Д.);

- конкурс стіннівок на тематику Тижня в 10-11 класах (класні керівники 5-11 класів);
- виховні години, години спілкування, ігри, конкурси на тематику Тижня (класні керівники/вихователі 5-11 класів);
- проведення диктантів на уроках української (вчителі Павленко В.В., Шепель В.О., Костенко О.С., Шкільна О.О., Проценко Ю.Є., Козиревська Н.Ю.).

III етап. Комісія контролює, аналізує та узагальнює якість та зміст навчально-виховних заходів під час проведення Тижня. Заступники директора з виховної та навчально-виховної роботи контролюють виконання класними керівниками, вихователями, вчителями-предметниками запланованих заходів, заслуховують класних керівників, вихователів та вчителів-предметників на нарадах при директорові, звітують перед директором закладу про позитивні моменти та недоліки в роботі педагогічних працівників.

На класних годинах обговорюються матеріали з тематики Тижня.

IV етап. Адміністрація вивчає, аналізує та узагальнює матеріали проведеної в закладі роботи з питань здорового способу життя, видає підсумковий наказ. Педагогічні працівники, які сумлінно, творчо і активно працюють під час проведення Тижня, нагороджуються подяками, грамотами .